

Управління комунікативними процесами в аспекті підготовки операторів складних систем

Управління комунікативними процесами в контексті кризи ідентичності вимагає аналізу соціокультурного відтворення сучасного суспільства, що аналізується з точки зору трьох підходів: 1) елементів системи, що діють у межах їх взаємного зв'язку (субстанціональний аспект); 2) взаємозв'язок системи, яка охоплює елементи (реляційний аспект); 3) форм системи, які відмежовуються від оточуючого середовища і створюють єдність елементів та зв'язку у межах взаємного перетину (організаційний аспект). У соціокультурній системі її елементами являються індивіди, соціальні групи, взаємозв'язки даній системи, взаємозумовленість її елементів, що створює соціальні системи та формує межі (форми) соціокультурної системи, що в цілому представляє єдність індивідів та їх взаємозв'язків. Соціокультурна дезінтеграція суспільства представляє собою диференціацію соціокультурної системи, не суміжної з її інтеграцією. У комунікативному плані вона супроводжується деформацією соціального капіталу, що виражається по-перше, у звуженні соціального кола взаємної довіри, розуміння і злагоди; по-друге, інтеграція суспільства передбачає зміну системи соціокультурної комунікації (взаємозв'язків і взаємодій особистості, культури і соціальної системи, комунікативної організації цих взаємозв'язків і взаємодій), що передбачає вирішення задач; по-третє, формування спільноти як комунікативно-мережевої основи; по-четверте, прискорення в суспільстві взаєморозуміння, довіри і згоди як культурно-комунікативної основи спілкування; по-п'яте, орієнтованість культури діалогу спільноти на формування діалогічного типу комунікативної особистості як суб'єктно-комунікативної основи соціокультурної інтеграції суспільства. Спільнота це комунікативна відкритість суспільних систем, вона частина суспільства, комунікативна практика якої складається на основі усвідомлення тих чи інших соціокультурних проблем суспільства, на основі взаємного формування консолідованої думки. Формування спільноти як становлення самоорганізації суспільства можливо при умовах: наявності мережі горизонтальних рівноправних, симетричних – масових, групових і міжособистісних комунікацій, що виконують функцію спілкування, інтерпретатора соціокультурних та соціокомунікативних проблем. Вирішення соціокомунікативних проблем суспільства, зокрема у процесі підготовки операторів складних систем можливо лише на началах діалогової комунікації, що спирається на толерантність і орієнтованість на прискорення взаєморозуміння на цій основі. В умовах зростання проблемності соціокультурного світу діалог стає об'єктивно витребуваним не тільки для відтворення соціокультурного порядку, але й для свідомої модифікації через посередництво вирішення нових проблем. Тому соціокультурна інтеграція можлива лише на основі діалогової культури як системи норм і цінностей взаємної довіри, розуміння і злагоди.

Література

1. Аксьонова В.І. Проблеми міжкультурної комунікації в процесі професійної підготовки операторів складних систем в умовах культурної глобалізації (в контексті когнітивної лінгвістики). Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Управління високошвидкісними рухомими об'єктами та професійна підготовка операторів складних систем» 27-28 листопада 2014 року, Кіровоград. – Вид-во КЛА НАУ, 2014. – С. 150 – 151.
2. Аксьонова В.І. Антропологічні виміри комунікативно-інформаційного усвідомлення сенсу буття. Антропологічні виміри філософських досліджень. Дніпропетровськ. 2013. – №3. – С.7 – 13.
3. Аксьонова В.І. Культурні парадигми глобалізації як феномен комунікативного розвитку суспільства. // Перспективи. Соціально-політичний журнал. Серія: філософія, політологія, соціологія. – Одеса: ПНПУ імені К.Д. Ушинського, 2014. – № 3 (61). – С. 6 – 11.